

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

м. Київ

15 січня 2026 року

Слідчий 4 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України капітан юстиції Тітаренко Катерина Ігорівна, розглянувши матеріали досудового розслідування, відомості про яке 12.09.2022 внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022250000000190, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 2, 36, 40, 42, 276–278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

ГЕРАСИМЧУКУ ОЛЕКСАНДРУ СЕРГІЙОВИЧУ
23.03.1985 р.н., уродженцю м. Арсеньєв, Приморського краю, російської федерації (далі – рф), місце проживання: Автономна Республіка Крим, місто Севастополь, вул. Шабалина, буд. 16, громадянина рф, паспорт громадянина рф 0504085941, виданий 09.07.2017 Арсеньєвським головним відділом внутрішніх справ Приморського краю рф, ПІН 250103031720, заступнику командира берегового ракетного дивізіону 15 берегової ракетної бригади чорноморського флоту військово-морського флоту збройних сил рф, звання – майор,

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України**, тобто у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, відданні наказу про вчинення таких дій, вчинених за попередньою змовою групою осіб (у редакції Закону України від 05.04.2001 № 2341-III).

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Герасимчук О.С.

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією рф проти України та окупацією частини

території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент рф оголосив про початок так званої «спеціальної військової операції», що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройних сил рф, інших збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою рф, а також установлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші закони і звичаї війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до ст. 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 (далі – Додатковий протокол I) для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й військові об'єкти та, відповідно, спрямовувати свої дії тільки проти військових об'єктів.

Статтею 25 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, яке є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907 (далі – Положення), забороняється будь-яким способом атакувати чи бомбардувати незахищені міста, селища, житлові будинки чи споруди.

Відповідно до статті 51 (1) Додаткового протоколу I, цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з військовими операціями.

Крім того, згідно з положеннями статті 51 (2) Додаткового протоколу I та статті 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи погрози насильством, які мають головною метою тероризувати цивільне населення, як і сам терор цивільного населення.

Згідно зі статтею 52 (1) Додаткового протоколу I, цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є військовими об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Відповідно до пункту 2 указаної статті Додаткового протоколу I напади повинні суворо обмежуватися об'єктами. Що стосується військових об'єктів, то військові об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер,

розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

Згідно з положеннями статті 54 (Д) Додаткового протоколу I, заборонено піддавати напад або знищувати, виводити або доводити до непридатності об'єкти, необхідні для виживання цивільного населення, зокрема такі, як запаси продуктів харчування, сільськогосподарські райони, що виробляють продовольство, посіви, худобу, споруди для забезпечення питною водою й запаси останньої, а також іригаційні споруди спеціально з метою не допустити використання їх цивільним населенням або супротивною стороною як засобу підтримання існування, незалежно від мотивів, ніби з метою викликати голод серед цивільних осіб, примусити їх до виїзду або з якої-небудь іншої причини.

Статтею 57 (1) Додаткового протоколу I передбачено, що при проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати цивільне населення, цивільних осіб і цивільні об'єкти.

Згідно з пунктом 2 указаної статті щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи:

а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення:

а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами у значенні пункту 2 статті 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено;

а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму;

а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати;

б) напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об'єкт не є воєнним, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається отримати;

с) робиться ефективно завчасне попередження про напади, які можуть торкнутися цивільного населення, за винятком тих випадків, коли обставини цього не дозволяють.

Статтею 23 (g) IV Гаазької Конвенції від 18.10.1907 про закони і звичаї війни на суходолі та додатка Положення про закони і звичаї війни на суходолі (далі – IV Гаазька Конвенція), крім заборон, передбачених спеціальними конвенціями, особливо забороняється знищувати або захоплювати власність ворога, крім випадків, коли таке знищення або захоплення настійно вимагається військовою необхідністю.

Нормами 7–10, 15, 22 та 54 Звичаєвих норм міжнародного гуманітарного права визначено, що сторони конфлікту завжди повинні розрізняти цивільні об'єкти та військові цілі. Напади можуть спрямовуватися лише на військові цілі. Напади не повинні спрямовуватися на цивільні об'єкти.

Військові цілі обмежуються тими об'єктами, які за своєю сутністю, розташуванням, метою чи способом використання ефективно сприяють веденню військових дій і чиє часткове або повне зруйнування, захоплення або нейтралізація в обставинах, що склалися на конкретний момент часу, надає явну військову перевагу.

Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не належать до військових цілей. Цивільні об'єкти перебувають під захистом від нападів, окрім випадків і протягом того часу, коли вони стають військовими цілями.

Окрім того, відповідно до статті 8(2)(b)(ii) Римського статуту умисне спрямування нападів на цивільні об'єкти, тобто об'єкти, що не є військовими цілями, кваліфікується як воєнний злочин.

Сукупність об'єднаних магістральними електричними мережами атомних, теплових, гідроелектростанцій, електричні і теплові мережі, а також електростанції, які працюють на альтернативних (відновлювальних) джерелах електроенергії (ВДЕ) (сонячні, вітрові, біо та інші) становить Об'єднану енергетичну систему України (далі – ОЕС України). Різні види електричних підстанції в ОЕС України забезпечують прийом, перетворення і розподіл електроенергії.

Указані енергетичні об'єкти ОЕС України за призначенням не належать до об'єктів військового характеру, не використовуються у військових цілях, не вносять ефективний вклад у воєнні дії, не надають воєнної переваги та не виробляють електроенергії для регулярної істотної і безпосередньої підтримки воєнних операцій, промислових об'єктів, а також об'єктів оборонно-промислового комплексу України.

Перелічені енергетичні об'єкти, що об'єднані спільним режимом виробництва, передавання та розподілу електричної й теплової енергії за централізованого керування здійснюють енергозабезпечення цивільного населення усїєї території України, необхідного для їх життя.

З 24.02.2022 по цей час, підрозділи зс та інших військових формувань рф здійснюють спроби окупації усїєї території України, що супроводжується бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням ударних безпілотних летальних апаратів (далі–БПЛА).

Метою широкомасштабного вторгнення зс рф в Україну було швидке захоплення території України. Однак через опір Збройних Сил України бойові дії тривають понад три роки.

Розуміючи, що план щодо захоплення і окупації території України у стислі терміни не реалізований, вище військове командування рф за попередньою змовою групою осіб між собою, усвідомлюючи тяжкі наслідки у вигляді загибелі і поранення великої кількості осіб, створення непридатних умов для існування цивільного населення України, бажаючи настання таких наслідків, у не встановлений досудовим слідством час розробило план, спрямований на тероризування цивільного населення України шляхом здійснення зс рф систематичних масштабних обстрілів ударними БПЛА «Герань-2»

(«Shahed-136») міст та інших населених пунктів на території України, які завдають значних руйнувань та спричиняють загибель людей, а також завдання ударів по об'єктах цивільної інфраструктури, а саме об'єктах енергетики України, що призводить до припинення роботи промислових підприємств та інших цивільних установ і організацій, необхідних для виживання мирних мешканців, з метою залякування цивільного населення України, створення умов для постійної напруги у суспільстві, переслідуючи у такий спосіб мету – змусити керівництво України піти на вигідні для рф територіальні та політичні поступки.

Під час досудового розслідування встановлено, що майор Герасимчук О.С. з листопада 2023 року проходив військову службу на посаді заступника командира берегового ракетного дивізіону (берегових ракетних комплексів «Бастіон-М») з озброєння 15-ї окремої берегової ракетної бригади чорноморського флоту військово-морського флоту збройних сил рф, військова частина 80365 (далі – 15 берегова ракетна бригада), яка дислокується в м. Севастополь, АР Крим.

До складу 15 берегової ракетної бригади входить батарея управління та чотири берегові ракетні дивізіони, у яких на озброєнні є берегові ракетні комплекси «Бастіон», «Бастіон-М», «Бал» та безпілотні літальні апарати «Герань-2» («Shahed-136»).

На посаді заступника командира берегового дивізіону (берегових ракетних комплексів «Бастіон-М») 15 берегової ракетної бригади Герасимчук О.С. здійснює контроль за несенням служби дивізіону, наділений повнотою розпорядчої влади стосовно підлеглих і несе персональну відповідальність за виконання усіх покладених на дивізіон завдань.

Крім того, Герасимчук О.С., обіймаючи вказану посаду, несе відповідальність за постійну бойову готовність дивізіону, успішне виконання дивізіоном бойових завдань в установлені терміни, організовує та здійснює управління підлеглими військовослужбовцями.

У зв'язку з веденням рф агресивної війни проти України, невстановлені особи із числа вищого військового командування зс рф не пізніше листопада 2023 року залучили майора Герасимчука О.С. до безпосередньої участі у веденні агресивної війни та виконання спільного злочинного плану, спрямованого на нанесення систематичних, масованих вогневих ударів по містах, інших населених пунктах України, які завдають значних руйнувань та спричиняють загибель людей, а також завдання ударів по об'єктах цивільної інфраструктури, зокрема об'єктів енергетики, що призводить до припинення роботи промислових підприємств та інших цивільних установ і організацій, необхідних для виживання мирних мешканців, з метою залякування цивільного населення України, створення нестерпних умов проживання, переслідуючи у такий спосіб намір захопити всю територію України.

При цьому не встановлені досудовим розслідуванням особи із числа вищого військового командування зс рф разом з Герасимчуком О.С. достовірно знали та розуміли, що цивільна інфраструктура, у тому числі об'єкти енергетики України, перебувають під охороною норм міжнародного гуманітарного права, мають надзвичайно важливе значення для виживання цивільного населення, їх категорично заборонено піддавати воєнним нападам і знищенню, оскільки за своїм призначенням вони не відносяться до об'єктів військового характеру, не

надають воєнної переваги, не використовуються у військових цілях та не вносять ефективного вкладу у воєнні дії.

Незважаючи на те, що обстріли цивільних об'єктів та мирного населення очевидно є воєнними злочинами, порушують закони і звичай війни, передбачені міжнародними договорами, що визнані РФ, заступник командира берегового дивізіону 15 берегової ракетної бригади Герасимчук О.С. погодився реалізувати спільний злочинний план військового керівництва ЗС РФ та виконувати явно злочинні накази щодо обстрілів цивільного населення та інфраструктури.

Із листопада 2023 року по квітень 2024 року Герасимчук О.С., перебуваючи поблизу м. Севастополь, Балаклавського району, АР Крим, виконуючи спільний злочинний план щодо обстрілів цивільних об'єктів та мирного населення, одержував від командування військово-повітряних сил головного командування повітряно-космічних сил РФ, командування об'єднаного угруповання військ ЗС РФ, інших не встановлених осіб із числа військового командування РФ, оперативні директиви (бойові розпорядження) щодо нанесення за відповідними координатами ударів із використанням БПЛА «Герань-2» по конкретних цивільних об'єктах, у тому числі об'єктах енергетичної інфраструктури та промисловості України.

Надалі Герасимчук О.С., діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб із представниками військового командування ЗС РФ, реалізуючи спільний злочинний намір, на виконання поставлених бойових завдань, усвідомлюючи тяжкі наслідки у вигляді загибелі і поранення великої кількості цивільних осіб, а також створення непридатних умов для їхнього існування, бажаючи настання таких наслідків, у порушення статей 48, 51 (1), 51 (2), 52 (1), 52 (2), 54 (2), 57 (1), 57 (2), 85 (3)(а) Додаткового протоколу I, статті 25 Положення, статті 23 (g) IV Гаазької Конвенції, знаючи та розуміючи що об'єкти цивільної інфраструктури та енергетики не належать до об'єктів військового характеру, знищення яких не викликане військовою необхідністю та не надають воєнної переваги, у період із листопада 2023 року по квітень 2024 року, перебуваючи на бойових позиціях на території Балаклавського району АР Крим, організував виконання злочинних наказів військового командування ЗС РФ і особисто віддавав накази підлеглим йому військовослужбовцям берегового дивізіону 15 берегової ракетної бригади щодо нанесення ударів із використанням БПЛА «Герань-2» по таких цілях із визначеними координатами місць їх розташування на території України:

27.02.2024 приблизно о 22 год 42 хв із застосуванням БПЛА «Герань-2» («Shahed-136») із маркуванням «БІ 1686», «БІ 1531», «БІ 1566» та інших завдано ударів по цивільних об'єктах критичної інфраструктури на території АТ «Одеснафтопродукт» у м. Одесі, що призвело до значних пошкоджень указаних об'єктів.

23.03.2024 приблизно о 03 год 10 хв із застосуванням БПЛА «Герань-2» («Shahed-136») із маркуванням «БІ 1510» та інших завдано ударів по цивільному об'єкту критичної інфраструктури – ПС-330 кВ «Феросплавна», розташованій у Нікопольському р-ні Дніпропетровської обл., що призвело до значних пошкоджень указанного об'єкта.

24.03.2024 приблизно о 02 год 50 хв із застосуванням БПЛА «Герань-2» («Shahed-136») із маркуванням «БІ 1736», «БІ 1937» та інших завдано ударів по

цивільному об'єкту критичної інфраструктури – ПС-330 кВ «Криворізька» у м. Кривому Розі, що призвело до значних пошкоджень указанного об'єкта.

11.04.2024 приблизно о 04 год 49 хв із застосуванням БПЛА «Герань-2» («Shahed-136») із маркуванням «Ы 2095», «Ы 2094» та інших завдано ударів по цивільному об'єкту критичної інфраструктури – дотискувальній компресорній станції «Більче-Волиця» Стрийського ВУПЗГ АТ «Укртрансгаз» у Стрийському р-ні Львівської обл., що призвело до значних пошкоджень указанного об'єкта.

11.04.2024 приблизно о 04 год 47 хв із застосуванням БПЛА «Герань-2» («Shahed-136») із маркуванням «Ы 2097» та інших завдано ударів по цивільному об'єкту критичної інфраструктури – Трипільській ТЕС ПАТ «Центренерго» в Обухівському р-ні Київської обл., що призвело до значних пошкоджень указанного об'єкта.

Протиправні дії Герасимчука О.С., вчинені за попередньою змовою групою осіб із військовим командуванням зс рф, охоплювалися спільним злочинним умислом, спрямованим на знищення об'єктів цивільної критичної інфраструктури, призвели до значних руйнувань та знищення об'єктів енергетики, спричинили кризу в енергозабезпеченні цивільного населення України, яке надзвичайно важливе для його виживання.

Таким чином, Герасимчук Олександр Сергійович підозрюється в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, відданні наказу про вчинення таких дій, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції Закону України від 05.04.2001 № 2341-III).

Слідчий 4 відділу 3 управління
досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
капітан юстиції

Катерина ТИТАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО
Прокурор у кримінальному провадженні -
прокурор першого відділу першого
управління процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

Федір ПАВЛЮК

Одночасно відповідно до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність,

досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ / _____

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 2026 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ / _____

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 2026 року

Захисник: _____

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 2026 року

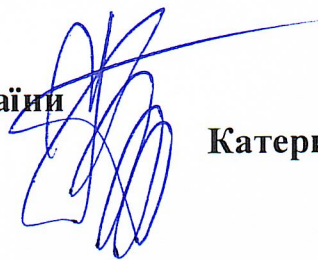
Письмове повідомлення про підозру вручив:

Слідчий 4 відділу 3 управління

досудового розслідування

Головного слідчого управління СБ України

капітан юстиції

Катерина ТИТАРЕНКО